

DELO

glasilo KPI za slovensko narodno manjšino

Leto XXV. - Štev. 3 (805)

T R S T - 2. marca 1973

50 lir

Parlamentarna delegacija KPI v naši deželi

V dneh od 23. do 26. februarja 1973 je bila na obisku v deželi Furlaniji-Juljski krajini parlamentarna delegacija KPI. Delegacijo je vodil predsednik komunistične skupine v poslanski zbornici poslanec Alessandro Natta, sestavljali pa so jo poslanci: Raichich, D'Alessio, Busetto, Ceravolo, Brini, Ballarin, Malagugini, Lizzero in Škerk ter senatorji: Colajani, Valenza, Scutari, Del Pace, Bacicchi in Sema.

Delegacija se je srečala s predstavniki deželne vlade in deželne vlade, s predstavniki pokrajinskih in občinskih uprav, s sindikati in gospodarstveniki, z odborom, ki vodi akcije za reformo vojaških služnosti, s tržaškim protifašističnim odborom, s predstavniki tržaške univerze in s predstavniki slovenske narodnostne skupnosti.

Za ta obisk je vladalo veliko zanimanje, kar je potrdil tudi dnevni tisk.

Ob zaključku obiska je bila sklicana tiskovna konferenca in objavljeno je bilo zaključno poročilo. Parlamentarna delegacija je zagotovila, da bo KPI sprožila vrsto pobud za pristopitev k reševanju številnih perečih vprašanj ter da bo zahtevala od vlade, naj sprejme čimprejše učinkovite ukrepe v korist dežele.

KPI podčrtuje, da ima dežela Furlanija-Juljska krajina poslanstvo, ki presega deželni okvir, da se vloga dežele uvršča med vsedržavne

probleme, še posebej ko gre za vprašanja evropske varnosti.

Delegacija KPI se je obvezala, da bo podprla občutene zahteve po reformi vojaških služnosti (kot je znano, je KPI svojčas predložila zadevni zakonski osnutek v rimskem parlamentu), poudarila pa je, da je nesprejemljivo stališče, ki ga je glede vojaških služnosti sprejela deželna vlada.

Parlamentarna delegacija se je obvezala, da bo zahtevala, naj parlament čimprej začne razpravo o izvajanju člena 50 deželne statuta, od vlade pa bo zahtevala, naj

(Nadaljevanje na 2. strani)

Splošna stavka v Trstu

V sredo je mesto zamrlo: industrijski obrati, delavnice, trgovine in šole so bili zaprti ves dan zaradi splošne stavke vseh kategorij v obrambo tržaškega gospodarstva, ki jo je napovedala sindikalna federacija. Dopoldne je bila manifestacija, kjer je na tisoče delavcev vseh strok, meščanov in študentov poudarilo svoj odločni NE krizi, ki utegne dokončno pokopati naše gospodarstvo.

Zakaj ni bila stavka v Trstu v torek in samo za 4 ure, kot drugod v Italiji? Celodnevna stavka pri nas se je jasno navezala na to stavko, istočasno pa je tržaško delavsko gibanje hotelo poudariti specifična vprašanja tržaškega položaja, ko naše mesto z bogatimi gospodarskimi tradicijami propada kot najbolj zaostala področja italijanskega Juga. Zato je tudi za rešitev naših vprašanj potrebno uveljavljanje politike reform, predvsem pa novih investicij državnega kapitala, gradnje infrastruktur, preobrazbe pri vodenju pomorskih in ladjedelniških podjetij.

Kdo nosi krivdo za tak žalosten položaj, kot ga doživljamo v Trstu? Predvsem zgrešena politika rimske vlade in njenih organov, ki nočejo priznati našemu mestu vloge, ki mu pripada po sami naravni in zemljepisni legi. Zato niso izkoriščene bogate možnosti, ki jih nudijo

(Nadaljevanje na 8. strani)

Tiskovna konferenca parlamentarne delegacije KPI.

Parlamentarna delegacija KPI v naši deželi

(Nadaljevanje s 1. strani)

se konkretno izreče o tem vprašanju.

Glede stališča, ki ga ima deželna vlada do tega vprašanja je parlamentarna delegacija zelo kritična in bo, ko se bo začela parlamentarna razprava, predložila vrsto dnevni spreminjivih predlogov.

Komunistični poslanci in senatorji bodo sprožili ustrezne pobude v podporo zahtevam, naj se avtonomni deželi Furlaniji-Juljski krajini priznajo širše pristojnosti in med temi tudi pristojnost za reševanje specifičnih vprašanj slovenske narodnostne skupnosti.

KPI je v parlamentu predložila zakonski osnutek za globalno rešitev vprašanj slovenske narodnostne skupnosti. Tudi druge politične skupine vabi, naj se jasno izrečejo o tem vprašanju, ki je temeljnega pomena za italijansko demokracijo. KPI je pripravljena vrednotiti prispevek vseh demokratičnih sil, ki delujejo v parlamentu in v okviru slovenske narodnostne skupnosti.

Zaključno poročilo o obisku parlamentarne delegacije v naši deželi se dotika tudi številnih gospodarskih vprašanj. Delegacija je med drugim podčrtala, da bo podprla sklicanje posebne konference, na kateri bodo obravnavali vprašanja državnih udeležb; ugotovila je, da so zahteve komunistov za gospodarski razvoj Trsta in vse dežele povsem utemeljene, prav tako zahteve po okrepitvi pomorstva, ladjedelništva, tržaškega pristanišča itd.

Glede tržaškega pristanišča je parlamentarna delegacija podčrtala, da se bo zavzemala za obnovo tržaških pristaniških naprav, okrepitev železnic, dokončanje sedmega pomola, za spremembo zakona o tržaški pristaniški ustanovi in za dejansko avtonomijo istega; zahtevala bo tudi uvedbo novih pristaniških tarif.

Ko poročilo o obisku parlamentarne delegacije KPI govori o ponavljajočih se fašističnih podvigih v naši deželi poudarja, da bo KPI zahtevala ustrezne ukrepe proti tem podvigom in strogo parlamentarno preiskavo, kajti provokacije in zločine črne mreže ki je še zlasti nevarna na obmejnem področju, je treba zatreti.

Srečanje s Slovenci

Obisk parlamentarne delegacije KPI v Trstu. Srečanje s Slovenci.

Parlamentarna delegacija KPI se je med svojim obiskom v naši deželi dvakrat srečala s predstavniki Slovencev. Prvo srečanje je bilo v petek, 23. februarja v Ljudskem domu v Trstu, drugo srečanje pa je bilo v Špetru Slovenov (v Benečiji). Obe srečanja sta povsem uspeli.

Na srečanju v Trstu so po uvodnih besedah predstavnika deželnega komiteja partije tov. Collija in poslanca Albina Škerka govorili: predsednik SKGZ Boris Race, ravnatelj Stalnega slovenskega gledališča Filibert Benedetič, deželni svetovalec Dušan Lovriha, načelnik kulturne komisije pri SKGZ Miroslav Košuta, ravnatelj šole Glasbene matice dr. Gojmir Demšar, tajnik Slovenske prosvetne zveze Mirko Kapelj, predsednik kmečke bolniške blagajne Dušan Kodrič, načelnik komisije za gospodarska vprašanja pri SKGZ dr. Vito Svetina, tajnik Sindikata slovenske šole dr. Frane Škerlj.

Govorili so tudi člani parlamentarne delegacije KPI: senator Paolo Sema, poslanca Malagugini in Raicich, ter na zaključku tudi vodja parlamentarne delegacije poslanec Alessandro Natta.

Predstavniki slovenskih organizacij in ustanov so parlamentarno delegacijo seznanili s številni perečimi vprašanji, ki še vedno čakajo na rešitev. Boris Race je najprej izrazil zadovoljstvo, da je prišlo do tega srečanja, nato pa je prikazal številna vprašanja. Podčrtal je zlasti nujnost, da se uresničila člena 3 in 6 republiške ustave in posebni statut dežele, dalje je podčrtal, da je

treba vztrajati v zahtevi, naj imajo vse manjšine enake pravice v isti državi, Boris Race je dalje rekel, da je v sedanjem položaju treba narediti vse, da se rešujejo določena vprašanja in predvsem, da se preneha različno ravnanje s Slovenci in delitev slovenske narodnostne skupnosti v naši deželi na različne kategorije.

Filibert Benedetič je govoril o še vedno nepopolni publicizaciji Stalnega slovenskega gledališča v Trstu. Miroslav Košuta je podrobneje analiziral položaj na področju kulture, Mirko Kapelj je opozoril na vprašanja, ki so v zvezi s priznanjem kvalifikacije partijskih borcev in poudaril, da bi morali pospešiti akcije za vrnitev prvotne oblike slovenskih priimkov in krajevni imen. Dušan Kodrič je obravnaval položaj kmetijstva, dr. Demšar vprašanja, ki so v zvezi s šolo Glasbene matice, dr. Škerlj pa je govoril o šolskih vprašanjih. Dr. Svetina je govoril o številnih gospodarskih vprašanjih, podčrtal je zlasti, da je bila slovenska narodnostna skupnost hudo pri-

(Nadaljevanje na 3. strani)

Zaradi splošne stavke, ki je bila v sredo, nismo mogli objaviti širšega zapisa o obisku parlamentarne delegacije KPI v naši deželi. Daljši izveček iz govora, ki ga imel poslanec Natta med srečanjem s Slovenci v Trstu in zapis o srečanju v Špetru Slovenov bomo objavili prihodnjič.

UREDNIŠTVO

Deželna konferenca KPI

Dne 10. in 11. marca bo v Trstu deželna konferenca KPI. O njenem pomenu razpravljajo v naših sekcijah, na predkongresnih zborovanjih, a tudi izven naše partije.

Slišati je bilo tudi nekaj takih komentarjev: kongresi ali konference komunistične partije niso zanimivi za javnost, ker se na njih ne spopadata dve liniji ali frakcije, na konferencah KPI je pač «vse enotno» in zato «nezanimivo».

Mi se s takimi stališči ne moremo strinjati. Res je, da se komunisti ne združujemo v frakcije in

ne «preštevamo» na sekcijah kongresih — to pa še ne pomeni, da ni med nami razprav, dialektike in, zakaj ne, tudi polemik. Vse to pa služi samo obogatitvi dejavnosti partije, ki je razpredena vsepovsod in nosi velike odgovornosti, pa čeprav ni v vladi ali vladni koaliciji. Večkrat smo trdili in trdimo, da je KPI «vladna stranka» zato, ker prevzema nase odgovornost za reševanje važnih vprašanj in nastopa tako, kot če bi morala nositi odgovornost za «vladanje». To je pa tudi njena moč, saj nismo stranka «propagandistov», temveč stranka, ki živi z ljudstvom in vsemi njegovimi sloji, ki — skratka — gleda in deluje na osnovi interesov vse družbe, njenega napredka in razvoja.

Konferenca na katero se pripravljamo je «deželna». To pomeni, da bomo komunisti razpravljali o vseh problemih, ki so deželnega značaja in zadevajo vse pokrajine Furlanije-Juljske krajine.

Nobenega dvoma ne sme biti, da je dežela pomembna ustanova demokratskega značaja, ki je sprejemala obličje države. Naloga komunistov in ljudskih sil pa je, da to deželo spremenimo tako, da bo resnično služila širšim interesom naše skupnosti. To ne pomeni, da zanikamo vsega, kar je pozitivnega v zadnjih desetih letih njenega obstoja, pač pa menimo, da bi lahko delala boljše in globlje. V tem smislu oblikujemo svojo predstavo o deželi in menimo, da morajo o njej razpravljati vsi komunisti. Prevečkrat se je namreč dogajalo, da so «deželne probleme» poznali samo «deželni voditelji», medtem ko so se v posameznih sekcijah in pokrajinah ukvarjali z «lokalnimi» problemi. Tak sistem dela v sekcijah vodi v zaprtost in nerazumevanja širšega obeležja in medsebojne povezanosti vprašanj.

Tržaško gospodarsko vprašanje je na splošno vzeto vprašanje novih oblik načrtovanja, ki se uresničujejo na deželni ravni. O vsem tem pa moramo razpravljati te dni.

Kakšna je dežela, ki si jo komunisti predstavljamo? Predvsem mora biti dežela Furlanija-Juljska krajina zares «avtonomna». Do vlade in do političnih izbir velikih monopolov. Izražati mora interese prebivalstva in ne nekaterih političnih formul, ki so «iz vrha». Nadalje naj bo dežela «demokratska». To pomeni za nas, da se borimo za drugačen

način upravljanja deželne ustanove. Nič več birokratskega in centralističnega sistema, na katerega nas je navadil Berzanti, temveč sistem «odprte dežele», ki podeljuje svoje pristojnosti občinam, preko krajevnih decentriranih ustanov izvršuje svoje funkcije, sploh upravlja s pomočjo in ob sodelovanju prebivalstva in njegovih občinskih uprav.

Tretjič naj bo dežela «napredna». To pomeni, da se mora lotiti — in to zares — vprašanj gospodarskega in družbenega značaja, ki jo tarejo. Svoj denar naj ne razsipa, temveč naloži v nekaj osnovnih sektorjev, da se premostijo protislovja, nerazvitost posameznih področij, odpravi izseljevanje itd.

Četrtrič naj stoji dežela ob strani delavcem v njihovih bojih. Naj jih podpira, obenem pa uresničuje tiste reforme ali delne reforme, za katere ima sama pristojnost (zdravstvene enote, reforma javnih prevozov, urbanistična reforma).

Končno, kar je za nas slovenske komuniste važno, obenem pa povezano z vsem prejšnjim, naj dežela dokaže svojo «avtonomijo» s tem, da od vlade terja podelitev pristojnosti za reševanje vprašanj slovenske manjšine. Za nekatere ukrepe pa ji pristojnosti (vsaj specifične) ni treba. Slovenci ne potrebujemo «samo» dvojezičnosti: potrebujemo vrsto storitev, struktur, uslug in materialnih dobrin, ki so «baza» naše enakopravnosti. V tem smislu hočemo biti soudeleženi pri «načrtovanju» izbir družbenogospodarskega značaja, ki zadevajo področja na katerih živimo in delamo. Vse to pa spada tudi v sedanje pristojnosti dežele.

Jasno je, da terjamo Slovenci svoje pravice. To pa še ne pomeni, da se omejujemo na kljub vsemu važno problematiko formalnih jamstev, temveč ves boj Slovencev za enakopravnost pojmuje v širšem okviru boja za družbene in gospodarske spremembe v državi in deželi.

Pomembne poglobitve so v tem smislu prišle do izraza med obiskom parlamentarne delegacije KPI v naši deželi in še posebej na srečanju s predstavniki slovenske manjšine. Prepričani smo, da je prav, da jih tovariši osvojijo in iz teh spoznanj poiščejo tudi ustrezne organizacijske in politične zaključke.

st. s.

Srečanje s Slovenci

(Nadaljevanje z 2. strani)

zadeta, ker ji je fašizem uničil gospodarsko bazo. Dušan Lovriha je govoril o vprašanih dežele. Objasnil je škodljivo politiko, ki jo izvaja deželna vlada.

Senator Sema je podčrtal, da imajo Slovenci pravice do vseh vrst šol, da slovenska narodnostna skupnost ne sme biti deljena na različne kategorije in da ji mora biti povrnjena škoda, ki jo je povzročil fašizem.

Poslanec Malaguggini je dejal, da je treba celotno manjšinsko problematiko obravnavati iz načel ustave. Podčrtal je, da je nujno, da se napravi vse, da bodo Slovenci kot državljani in kot skupnost resnično enakopravni.

Poslanec Raicich je govoril o vprašanih šolstva in še posebej o zakonu za slovenske šole ter o osnutku zakona Škerk-Belci, o katerem teče razprava.

Ob zaključku srečanja je, kot že omenjeno, govoril poslanec Natta. Obravnaval je specifična manjšinska vprašanja slovenske manjšine v Italiji. Rekel je, da je parlamentarna delegacija prišla v našo deželo zato, da se seznanijo na kraju samem s številnimi perečimi vprašanji in med temi so tudi z vprašanji slovenske manjšine. Podčrtal je, da bi morala dežela pristopiti k reševanju raznih vprašanj, zakar bi morala imeti pristojnosti, ki ji po ustavi in na osnovi posebnega statuta pripada. Poslanec Natta je ponovno zagotovil, da se bo KPI, zvesta leninskim naukom, vsestransko zavzemala za rešitev vprašanj slovenske manjšine.

Beneški Slovenci in gorske skupnosti

Beneška Slovenija je vsekakor področje, ki spada med gospodarsko in družbeno najbolj zaostala v deželi. To je pokrajina, kjer kmetijstvo hira, kjer redke turistične pobude služijo samo tujcem, ne pa tudi domačemu prebivalstvu, kjer industrializacija (če izvzamemo večjo delavnico pri Azli v špetrski občini, ki ji domači upravitelji pravijo tovarna in o kateri napredni beneški ljudje z dobršno mero sarkazma trdijo, da bi jo morali proglasiti za narodni spomenik) še ni oskrunila tistega, kar reklamne table na cesti iz Vidma v Čedad imenujejo «verde e pace nelle Valli del Natisone». Zelenija in miru ne moti prav nič, niti ljudje, saj se je samo v zadnjih desetih letih odselilo iz teh krajev približno 40 odstotkov prebivalstva. Odšli so za kruhom v industrijski trikotnik severne Italije, v Švico, Francijo, Belgijo. Doma so ostali le starijši, tu pa tam otroci ter nekaj mladine ki je našla zaposlitve v Manzanu, Vidmu ali v Tržiču.

Razumljivo je, da je v takem okolju diskusija okrog izvajanja zakona št. 1102 o gorskih skupnostih oziroma okrog tozadavnega osnutka deželnega odbora naletela na precejšen odmev in mobilizirala večje število prebivalstva, vsekakor večje kot na Krasu, kjer problem ni tako globoko občuten in kjer je težišče predvsem na zakonu o kraških rezervatih.

Diskusija o gorskih skupnostih se je na Beneškem odvijala najprej v okviru kulturnih krožkov, ki delujejo na tem področju, takoj nato pa je že dobila širši okvir na ljudskem zborovanju v Špetru Slovenov. O problemu so seveda začele razmišljati tudi krajevne sekcije političnih strank, Odboru za prerod Nadiških dolin pa je uspelo, da je preko občinskih svetovalcev opozicije postavil vprašanje gorskih skupnosti na dnevni red odprte seje občinskega sveta v Špetru. V okviru diskusije v krajevnih sekcijah političnih strank pa moramo omeniti dobro uspelo zborovanje, ki ga je konec januarja sklicala v Hlodiču tamkajšnja sekcija KPI. Zadnje fazo mobilizacije prebivalstva okrog problema gorskih skupnosti pa predstavlja zborovanje, ki ga je Odbor za prerod Nadiških dolin sklical 4. februarja v Škrutovem pri Podutani (S. Leonardo) in na katerem so izglasovali resolucijo, ki ugotavlja, da osnutek deželnega odbora omejuje in celo uničuje možnosti avtonomije,

ki jih predvideva državni zakon 1102, predvsem kar se tiče gospodarskega programiranja in finansiranja, poleg tega pa ni v njem zaslediti niti besedice, ki bi omogočala zaščito jezikovne, kulturne in zgodovinske dediščine beneških ljudi. Resolucija nadalje poziva deželni svet, naj zakon o gorskih skupnostih upošteva sledeče zahteve:

naj občine soodločajo pri razmejitvi posameznih skupnosti, v konkretnem primeru naj bi gorska skupnost obsegala vseh sedem občin Nadiških dolin, občini Praprotno in Tavorjana ter del čedadjske občine, ki velja za gorsko področje; taka razmejitev bi popolnoma ustrezala, ker je to kompakten teritorij, ki ima tudi iste etnične značilnosti; sedež skupnosti naj bo Špeter Slovenov;

naj ima gorska skupnost pravico, da sama sestavi lasten statut, razvojni program in urbanistični načrt z deželnim financiranjem in strokovno pomočjo obstoječih ustanov.

Poleg teh zahtev, ki so jih izrazila tudi druga gorska področja, vsebuje resolucija še posebno zahtevo po tem,

da deželni svet, občine, politične organizacije v deželi in parlamentarne skupine proučijo in sprejmejo predlog za ustanovitev gorske skupnosti s posebnim statutom, kar naj bo konkreten odgovor dežele in državne, kulturne in zgodovinske dediščine in naj pomeni sicer zapoznelo priznanje slovenske etnične skupnosti v videmski pokrajini.

Zahteve, ki so jih postavili na tem zadnjem in tudi na prejšnjih zborovanjih, jasno kažejo na tesno povezavo gospodarsko-družbene in narodnostne problematike. Tokrat ni bilo nikogar, ki bi, kot se je v preteklosti včasih dogajalo, protestiral, češ da si govorniki izmišljajo neko narodno manjšino, ki je nikoli ni bilo, nikogar, ki bi zatrjeval, da se tu živi dobro in da torej ni treba nikakršnih posebnih posegov. Zahteve, ki so jih formulirali mladi beneški intelektualci, večinoma komunisti in socialisti, so našle med ljudmi široko odobravanje. Se več: ob problemu gorskih skupnosti se je ta skupina intelektualcev, ki je do zdaj osredotočila svoje sile predvsem na pobude kulturnega značaja, tesneje povezala s celotno skupnostjo, obenem pa utrdila homogenost skupine same, saj je bila glavna značilnost gibanja dosledno skupno nastopanje vseh naprednih sil, kljub drugačnemu stališču posameznih strank na deželnem nivoju.

ŽIVA GRUDEN

Resolucija doberdobskega občinskega sveta

Občinski svet v Doberdolu je obširno razpravljal o vprašanju gorskih skupnosti in o zadevnem zakonskem osnutku, ki ga izdelala dežela vlada. Po razpravi je bila odobrena naslednja resolucija:

Doberdobski Občinski Svet na seji z dne 31. januarja 1973,

po proučitvi vsebine zakonskega osnutka št. 375, ki ga je preložil deželni odbor «Predpisi o izvajanju in o prilagoditvi zakona z dne 3. decembra 1971, št. 1102 glede razvoja gorskih predelov»;

ugotavlja na prvem mestu protireformatorski in protisamoupravni značaj zakonskega osnutka deželnega odbora, ki jemlje državnemu zakonu vso resnično novatorsko in reformistično vsebino, ki ne prizna nobene pravice demokratičnega sodelovanja in samouprave občin in gorskega prebivalstva ter ki daje deželnemu odboru in njegovemu predsedniku oblast, ki jo pa državni zakon podeljuje deželnemu svetu glede razmejitve skupnosti, odobritve statu-

ov in glede odobritve razvojnih načrtov in letnih zaključnih programov; ugotavlja v zakonskem osnutku popoln molk, nesprejemljiv glede možnosti, da bi bili v statutih gorskih skupnosti prisotni posebni predpisi za zaščito posebnih značilnosti, kulturnih in narodnostnih, slovenske etnične skupnosti; ugotavlja še, da se v nasprotju z besedilom in duhom državnega zakona, razmejitev gorskih skupnosti ne izvede «sporazumno» ali z dejanskim sodelovanjem prizadetih občin, temveč se vloga teh zmanjša le na predhodno mnenje;

izraža negativno mnenje o zakonksem osnutku deželnega odbora iz sledečih razlogov:

- a) ne predvideva nobenega ukrepa za zaščito posebnih značilnosti slovenske narodnostne skupnosti;
- b) ne predvideva sodelovanja manjšine v izvršnih organih gorskih skupnosti glede na vsebino državnega zakona, kjer je govora (čl. 4, 2. od-

(Nadaljevanje na 8. strani)

Ustanovni občni zbor Tržaškega partizanskega pevskega zbora

Partizanska pesem ne bo usahnila...

V nedeljo, 11. februarja 1973 je bil v Ljudskem domu v Trebčah ustanovni občni zbor Tržaškega partizanskega pevskega zbora. To je bil pomemben dogodek — prava partizanska manifestacija.

Občnega zbora so se poleg pevcev in podpornih članov partizanskega zbora udeležili tudi številni gosti: predsednik vsedržavnega združenja ANPI poslanec Arrigo Boldrini, predsednik Zveze združenj borcev NOB Slovenije tov. Janko Rudolf, tov. Anton Ukmar, pisatelj Ivan Potrč, generalni konzul SFRJ v Trstu Boris Trampuž in njegovi sodelovci, predsednik SGKZ Boris Race, poslanec Albin Škerk, senatorja Bacicchi in Sema, predsednik pokrajinskega združenja ANPI Calabria in številni drugi.

Na predlog pripravjalnega odbora so občni zbor vodili tovariši Niko Škamperle, Lucijan Padovan in tajnik Slovenske prosvetne zveze Mirko Kapelj.

Po pozdravih, poročilo pripravjalnega odbora in razpravi je bil odobren statut zbora in izvoljen stalni odbor.

V upravni odbor so bili izvoljeni naslednji tovariši: dirigent Oskar Kjuder, Lucijan Padovan, Lucijan Malalan, Zdenko Hrvatič, Stanko Vodopivec, Stane Kralj, Niko Škamperle, Vilko Batič, Miran Batič, Josip Castelani, Mirko Čok, Ivan Grgič, Milan Slapnik, Maks Kalc, Rudi Žerjal, Aldo Gornik in Ivan Čač, v nadzorni odbor pa: dr. Igor Gruden, Stojan Spetič in Mirko Grgič, za namestnika pa Mirko Kapelj in Silvan Maver.

Na občnem zboru je bila izvoljena tudi umetniška komisija, katero sestavljajo naslednji tovariši: dirigent Oskar Kjuder, slikar Jože Cesar, Rudi Mikež, Albin Orel in gledališki igralci Julij Guštin.

Prostor nam, žal, ne dopušča, da bi obširneje poročali o občnem zboru, ki je bil, kot je podčrtano v glasilu ZZB NOB «TV 15», «...zgodovinski dogodek, nepozabno tovariško srečanje in zgovoren dokaz, da partizanska pesem na Tržaškem ne bo zlepa usahnila...».

* * *

Objavljamo poročilo pripravjalnega odbora Tržaškega partizanskega pevskega zbora (Zaradi pomanjkanja prostora smo opustili nekatere odstavke, ki obraznavajo notranja organizacijska vprašanja novega zbora. Op. uredn.).

«Verjetno ni tajnost, da želja po ustanovitvi samostojnega partizanske-

ga zbora na Tržaškem obstaja vsa povojna leta. Zato, ker nas je partizanska pesem združevala na vsakem koraku našega nacionalnega in družbenega boja, pa tudi zato, ker je prirasla k srcu naših ljudi po vaseh in v mestu, kot obvezna oddolžitev revolucionarnim časom, ko smo — vsi skupaj — rušili svet temè in zatiranja ter utirali pot napredku v demokraciji, k svodobi narodov in zatiranih slojev ljudstva.

Zamisel o ustanovitvi partizanskega zbora se je še okrepila pred nekaj leti, ko smo v Bazovici organizirali veličastni partizanski tabor. Tedaj nam je tridesettisočglava množica potrdila, da se ne oklepamo starega ali spominov na pretekle čase, temveč v doslednosti s staro prisego nadaljujemo, skupaj z mladim pokolenjem, boj proti fašizmu, za narodne pravice slovenskega prebivalstva, za prijateljstvo in sodelovanje med narodi.

V nedeljo, 18. februarja 1973 se je sestal v Bazoviškem domu (kjer ima svoj sedež TPPZ. Op. uredn.) novoizvoljeni odbor. Za predsednika je bil izvoljen Niko Škamperle, ostale funkcije pa so tako-le porazdeljene: podpredsednik Rudi Žerjal, tajnik Lucijan Padovan, namestnik tajnika Lucijan Malalan, blagajnik Stanko Vodopivec, namestnik blagajnika Vilko Batič, gospodar Ivan Grgič, namestnik gospodarja Mirko Čok, arhivarja Ivan Čač in Miran Batič, načelnik komisije za tisk in propagando Jože Cesar, načelnik tehnične komisije Stane Kralj; referent za socialne probleme in za stike z ANPI Silvan Maver.

Vse to je ostalo v nas zapisano z neizbrisnimi znamenji, da je priložnost izleta na bojišča druge svetovne vojne ob Volgi, izcimila že prvo jedro današnjega zbora. Partizani, ki smo se odpravljali na pot, smo tedaj pripravili spored naših, ruskih in italijanskih partizanskih peesmi in se podali na pot. Domov smo se vrnili s trdnim sklepom, da bomo naključje spremenili v vsakodnevno prakso.

Tako nastaja naš zbor, zbor tržaških partizanov. Kajti še bolj kot kdajkoli je potrebna naša pesem, pesem borbe in junaštva, ki bodri mladino in ji daje poguma, ki ljudstvo opominja na pretekle strahote in na nujnost današnje borbe. Kajti še fašizem dviga glavo v Evropi in Italiji, še posebej pa v Trstu. Še fašizem grabi s svojimi kremplji in steguje svoje roke na našo svobodo, streže slovenskemu ljudstvu v Italiji po življenju. Naša pesem, naša enotnost, naša borbenost naj temu rečejo odločen in trden NE!

Ne bomo dopustili da bi se v Trst vračali časi škvadrizma, šovinizma, narodne nestrpnosti, protislovenske diskriminacije. Ne bomo dopuščali, da bi po Trstu doneli koraki nacistov in njihova mrtvaška gesla. To zahtevamo od nas padli bratje, to zahteva od nas, partizanov, ki nismo nikoli demobilizirali, vse slovensko ljudstvo, vsi Tržačani.

V statutu našega zbora je napisano, da bomo gojili duha in tradicij narodno osvobodilne vojne in odporiškega gibanja, kar pomeni, da bomo z ene

strani — kot bivši slovenski partizani — gojili v novih pogojih tradicije naše revolucije, ki je bila narodna in socialna obremenitev. Ta duh danes vključujemo v splošni tok naprednih sil v Italiji, za demokracijo in napredek.

Končno bo naš zbor izpričal, tudi pred drugimi publikami, našo narodnostno pripadnost. Kajti prav je, da gojimo duh naše partizanske in ljudske pesmi, ki je pesem številčno majhnega, a zato po borbi in kulturnih vrednotah velikega naroda.

V duhu bratstva med slovenskimi in italijanskimi antifašisti, bratstva, ki se je skovalo v krvavi vojni, bomo uresničevali najtesnejšo povezanost s partizansko zvezo ANPI. V tem okviru bo naša skrb, da primoremo tudi pri reševanju še nerešenega vprašanja statusa partizanskih borcev.

Te dni slavi odčlenjeni vietnamski narod, ki pa je nam — slovenskim partizanom — tembolj pri srcu, svojo pomembno znanost. Po tridesetih letih narodno osvobodilne vojne so naši vietnamski bratje s skrbno kombinacijo vojaške in politično-diplomatske taktike pregnali tujega ameriškega okupatorja ter osamili saigonski kolaboracionistični režim. Junaški vietnamski narod se sedaj pripravlja na nove težave in važne naloge, ko je treba iz ruševin obnoviti novo svobodno domovino.

Mi, ki smo jim bili vedno ob strani, bomo tudi tokrat do konca izpolnili svojo dolžnost. Kajti prepričani smo, da je tudi naša naloga, da svojim tovarišem po orožju in duhu pomagamo v spopadu z zaostalostjo in opustošenjem. Zato predlagamo, da bi izkupiček našega prvega nastopa podarili za obnovo svobodnega in demokratičnega Vietnama.

Naj povemo še, da se okoli našega zbora snuje široka solidarnost med našimi ljudmi, ki zanj prispevajo, oziroma k njemu pristopajo v svojstvu podpornih članov. To mi pozdravljamo v prepričanju, da smo krenili na pravo pot.

Gojili bomo partizansko pesem, ki nam je najbližja: od pesmi španske državljanske vojne, do naših, slovenskih in jugoslovanskih, italijanskih partizanskih pesmi in pesmi odporništv drugih evropskih narodov — ruskih, poljskih, francoskih. Pelj bomo tudi ljudske pesmi, saj prav tako kakor partizanske odražajo v kolikšni meri cenimo ustvarjalni duh ljudstva, iz katerega izhajamo.

Želimo se pridružiti veliki družini obstoječih slovenskih pevskih zborov ter se vključiti v Slovensko prosvetno zvezo, torej v osrednjo zamejsko kulturno organizacijo, ki se sklicuje na slavna izročila narodno osvobodilnega boja.

Akcije za pomoč vietnamskemu ljudstvu

Krvoločni imperialistični tiger, ki je sam o sebi preveč ošabno mislil, da je edinstven in nepremagljiv, se je moral okrvavljen in poklapan, s sklonjeno glavo, umakniti iz brloga razsežnostno veliko manjšega nasprotnika — junaškega vietnamskega ljudstva, o katerem je v svoji nasilni pohlepnosti in naivni zaslepljenosti menil, da ga lahko mimogrede pohodi in zravna v prah. Kako nepopravljivo se je zmotil v svojih računih, je spoznal šele zdaj, ko si zbegano liže rane. Svojega poraza seveda ne bo priznal. To bi ga preveč stalo, saj ga že samo dejstvo, da ni mogel, kljub uporabi najnagnusnejših in najbolj podlih uničevalnih sredstev, ki si jih stežka lahko zamislijo najbolj razrvani možgani, doseči vojaške zmage, veliko stane.

Še enkrat sta plemenitost in junaštvo malega tlačnega naroda dokazala človeštvu premoč hrepenenja po svobodi nad brezobzirnim nasiljem, premoč velike želje po miru nad logiko vojne, skratka premoč človeškega nad nečloveškim, kar bo ostalo kot svetlo potrdilo za zgodovino.

Sedaj, ko se je rohnenje težkih bombnikov na vietnamskem nebu poleglo, ko bo iz poteptanih riževih polj vzklilo novo življenje, trka na vest ljudi še vedno z neublaženo silo velika odgovornost in nepreklicna dolžnost — iz ruševin vietnamskih vasi in mest morajo zrasti nove vasi in mesta. Kjer si imperialistični človek, ki se še ni učlovečil, ni obtavljal obsipavati s smrtonosnimi bombnimi tovari bolnišnice, šole, svetišča, tam mora novi človek ki bi se rad učlovečil, postaviti nove bolnišnice, šole, svetišča. Pa še nekaj je dolžan. Dolžan je spoznati, da je vsakdo del vietnamskega naroda, kot je vsak Vietnamec del slovenskega, ali italijanskega ali kakršnega koli drugega naroda na našem planetu. Le ob takem spoznanju ne bo več okrog po svetu in tudi pri nas samih, zamejskih Slovencih, nezaslišane izgovora, da je Vietnam daleč, za devetim morjem deveto goro. Sovrašstvo, nasilje in vojna niso deljivi, vselej pa so proizvod najpodlejših instinktov človeka in družbe.

Demokratično ljudstvo Trsta, ki je vsa ta dolga leta z grenkobo a z odločnim upanjem v srcu prizadeto sledilo usodi vietnamskega ljudstva, se je odločno izreko za pomoč Vietnamu tudi

dan. Združeno v pokrajinskem odboru za mir in neodvisnost v Vietnamu je začelo s široko akcijo, ki se pridružuje sorodnim akcijam v raznih drugih krajih Italije in v svetu, za obnovo Vietnama. Akcija v Trstu je v polnem teku. Pristaniščniki so že zbrali nad pol milijona lir, nabiralna akcija med tržaškimi visokošolci je tudi že presegla 35 tisoč lir, da ne omenjamo vseh ostalih prispevkov, ki so jih v posameznih mestnih in ožjih predelih nabrale posamezne politične, sindikalne in kulturne organizacije.

Nabramo vsoto bodo v prihodnjih dneh izročili vietnamski delegaciji, ki se v teh dneh mudi na svetovni konferenci za Vietnam v Rimu. Naj na koncu še enkrat pozovemo vse demokrate, naj z nabiralno akcijo dokažejo, da prehajanje vietnamskega ljudstva v novo življenje ni osamljeno, kot ni bil nikoli osamljen njihov junaški boj za mir, svobodo in neodvisnost.

Prispevke za obnovo Vietnama zbirajo na sledečih sedežih:

ARCI - Trg Duca degli Abruzzi 3 (od 10. do 12. ure ter od 15. do 17. ure).
CGIL - Ul. Ponderes 8 (od 9. do 12.30 ter od 16.30 do 19.30).

UDI - Ul. S. Lazzaro 9 (od 10. do 12. ure ter od 16.30 do 19.30).

Center za kulturne stike s tujino - Ul. Torrebiana 13 (od 17. do 20. ure).
ANPI, ANPPA, ANCO - Ul. Crispi 3 (v uradnih urah).

KPI - Ul. Capitolina 3 (v uradnih urah).

Krožek «Rinaldi» - Ul. Madonnina 19 (od 17. do 21. ure).

SKGZ - Ul. Geppa 9 (od 9. do 13. ure).

Primorski dnevnik - Ul. Montecchi 6 (od 10. do 12. ure ter od 17. do 21. ure).

PSI - Trg Goldoni 10 (od 10. do 12. ure ter od 17. do 19.30).

Prispevki za «DELO»

V počastitev spomina drage matere Emilije Kralj iz Trebče, ki je pred nedavnim umrla, in v počastitev spomina očeta Ivana Kalca, ki je umrl pred desetimi leti, darujeta hčeri Nada in Olga 10.000 lir za sklad Dela.

Martin Sosič iz Banov daruje 1.000 lir za sklad Dela.

V spomin brata Jakoba Sulli daruje sestra Albina Durnik 1.000 lir za Delo.

Tovariš Starc s Kontovela daruje 1.000 Ivan Pertot iz Nabrežine 2.000 in Milko Gabrovec iz Nabrežine 2.000 lir za sklad Dela.

Vsem darovalcem iskrena hvala.

Obnovite naročnino

Boj proti fašizmu je povezan z bojem proti NATO

Sedaj ko je Indokina s podpisom sporazuma za mir v Vietnamu in za pomiritev v Laosu stopila na pot pomiritve in diplomatskega reševanja sporov (to le načelno, ker Thieu, Lon Nol in Američani skušajo še vedno iztržiti čimveč koristi z neprestanimi kršitvami pariškega sporazuma) se je pozornost vse politikov obrnila na Sredozemlje in na Evropo, kjer je napetost še vedno zelo velika. Le pred nekaj dnevi je Izrael s svojim zločinskim napadom na taborišča palestinskih gverilcev v Libanonu in sestrelitvijo libijskega civilnega letala ponovno pritegljal pozornost vsega sveta na Bližnji vzhod in na Sredozemlje sploh, kjer se križajo interesi velesil, kjer se napredni svet in reakcija politično merita in, kot na Bližnjem vzhodu, se tudi spopadeta.

V zadnjem desetletju je napetost v Evropi in na Sredozemlju znatno popustila. Začel se je proces zблиževanja med Vzhodom in Zahodom, levičarske politične sile so znatno napredovale. Evropejci se zavedajo, da bo le miroljubno sožitje in medsebojno spoštovanje omogočilo gospodarski, socialni in kulturni napredek Evrope. Ni treba segati daleč v preteklost, da zabeležimo vrsto zelo pomembnih dogodkov v tem smislu. Pred nekaj meseci je nemški narod opravil zrelostni izpit. Podprl je Brandtovo politiko zблиževanja z Vzhodom in zavrnil revanšistična načela Barzelove in Straussove CDU-CSU.

V Franciji je zadnjih časih tudi zelo pozitivno zблиžanje med komunisti in socialisti, ki so končno premostili stare razprtije in skupno nastopajo za prihodnje volitve. Enotnost leveice je spravila v veliko krizo degolistično koalicijsko, ki je v razsulu in se mora sedaj boriti z notranjimi razprtijami, ki so do pred kratkim trle levice. V Italiji delavsko gibanje v stalnem boju proti kapitalu prekaljuje svojo moč in svojo enotnost in pred dobrim pol letom je storilo odločen korak naprej tudi na poti formalnega združevanja treh velikih sindikalnih konfederacij z ustanovitvijo skupne federacije. Bilo je še veliko drugih premikov v naprej kot v skandinavskih državah, a ni naš namen, da bi jih vse naštel.

Istočasno z napredovanjem levičarskih sil pa so začele fašistične sile ponovno dvigati glavo. Nazoren je primer Italije. Ko je velekapital sprevidel, da se delavci ne borijo več le za višjo pla-

čo, ampak zahtevajo tudi politično oblast v tovarni, je sprostil, fašistične pretepače, jih oborožil in jih poslal na trge in ulice, istočasno pa je ustvaril takoimenovano teorijo o nasprotujočih si ekstremizmih, z namenom, da udriha samo po levici.

Tudi francoski fašisti so po porazu bitke za Alžirijo in po francoskem maju spet dvignili glavo. Prav v teh dneh so stopili v ospredje mednarodne kroge sile z ugrabitvijo trupla predsednika kolaboracionistične vlade v Vichyju maršala Petaina. Za vrnitev njegovega trupla zahtevajo Petainov pokop v kostnici v Douaumontu, kraju, kjer počivajo vsi francoski junaki. To bi pomenilo rehabilitacijo izdajalca in kolaboracionista, kar je vsekakor nedopustno.

V Španiji, v Grčiji in na Portugalskem se je začel val novih procesov proti rodoljubom, ki se borijo za demokracijo v teh državah. Praktično ne mine dan, da ne bi bilo procesa proti nasprotnikom režima in da bi se sodna razprava zaključila s strogo kaznijo.

In kdo podpira te reakcionarne režime in posredno tudi vse reakcionarne sile? Kdo daje orožje polkovnikom, da se držijo na oblasti? Kdo daje orožje portugalskim kolonialistom, da morijo partizane in prebivalstvo v Angoli? Kdo je dal orožje Huseinu, da je poklal palestinske gverilce? Kdo oborožuje roko izraelskih morilcev? Kdo daje orožje in razstrelivo italijanskim fašistom? Odgovor je vedno isti. NATO in za njo ZDA, ki so vodilna sila atlanskega pakta. NATO, ki je postavila atomske mine na Krasu, ki je hotela oborožiti z atomskim orožjem nemške revanšistične kroge, ki brani s svojo mornarico grške polkovnike. Zato je boj proti fašizmu za napredek ljudstva neposredno povezan z bojem proti NATO, z bojem za rešitev Evrope izpod ameriškega jarma.

V. FAVCAR

Resolucija doberdobskega občinskega sveta

(Nadaljevanje s 4. strani)

stavek) v «izvršnem organu, ki se navdihuje za enotno vizijo koristi sodelujočih občin»;

- c) je mnenja, da ni sprejemljiv predlagan kriterij za razdelitev sredstev raznim skupnostim;
- d) zakonski osnutek omejuje samostojnosti skupnosti;
- e) zakonski osnutek se sklicuje na deželne zakone (kot tisti po duhu in črki državnega zakona, če nočemo tvegati, da izničimo že v začetku pridobitve, dosežene z državnim zakonom.

Soglasno zahteva

popolno in korektno izvajanje državnega zakona št. 1102 z dne 3. decembra 1971;

zahteva, da v komisiji ter v razpravi v deželnem svetu sprejmejo te točke za temeljito in bistveno spremembo zakonskega osnutka, predloženega s strani deželnega odbora, z namenom, da se ga prilagodi vsebini državnega zakona, dejanskim in občutenim potrebam demokracije, sodelovanj in razvoja tajevnih samouprav, in da postane v resnici instrument priprave gorskih predelov in njihovega prebivalstva:

- 1) razmejitev gorskih skupnosti se mora izvesti «sporazumno» in z resničnim sodelovanjem pri izborih prizadetih občin;
- 2) zaščitene morajo biti avtonomne pravice in pristojnosti glede gospodarskega načrtovanja in urbanističnega planiranja gorskih skupnosti;
- 3) zaščitene morajo biti, v okviru odgovarjajoče gorske skupnosti, posebne značilnosti slovenske narodnostne skupnosti;
- 4) gorskim skupnostim morajo biti dana s strani dežele pooblastila glede upravnih funkcij, to ob izvajanju člena 11. avtonomnega deželnege statuta;
- 5) gorskim skupnostim morajo biti dodeljena primerna denarna sredstva kot bistven pogoj, da se skupnosti usposobijo za delovanje in opravljanje v celoti svoje naloge pri gospodarskem načrtovanju, urbanističnem planiranju in izvajanju razvojnih načrtov;
- 6) zaščitene morajo biti pristojnosti, ki jih dajeta deželnemu svetu državni zakon in deželni statut;
- 7) priprava razvojnih načrtov se mora izvesti ob demokratičnem sodelovanju in posvetovanju, še posebej s političnimi silami, sindikalnimi ter družbenimi silami, in s prizadetim prebivalstvom;
- 8) razdelitev sredstev med razne skupnosti se mora izvesti za 3/10 v neposrednem sorazmerju s številom prebivalstva za 5/10 v neposrednem sorazmerju z njih površino in za 2/10 na osnovi hidrogeoloških potreb vsake skupnosti, ki jih občasno ugotovi posebna, s strani dežele vera inenovana komisija.

O proračunski razpravi v devinsko-nabrežinskem občinskem svetu

Po dolgi razpravi, v kateri so sodelovali tudi naši tovariši, je bil dne 19. februarja t.l. odobren letni proračun devinsko-nabrežinske občine. Letošnji proračun predvideva okrog 800 milijonov lir izdatkov in prav toliko dohodkov, med katerimi je všteta tudi deželna podpora.

Občinski proračun, s katerim uprava programira svojo dejavnost, predstavlja najpomembnejši politični akt, okrog katerega se vsako leto razvije kritična razprava.

Kot je že omenjeno, so tudi v letošnji proračunski razpravi aktivno sodelovali naši tovariši, ki so v opoziciji. Izrekli so številne kritike na račun občinske uprave, ostro grajali nekatera dejanja upraviteljev in postavili več konkretnih predlogov.

Navedli bomo nekatere najpomembnejše predloge in kritike:

Svetovalka Zorka Mervic je govorila o vprašanih, ki so v zvezi s šolo in otroškimi vrtcem v Devinu. Sedanji občinski načrt namreč predvideva porušenje tamkajšnjega šolskega poslopja ter zgraditev novega ravno na istem mestu. Tov. Mervic meni, da ta načrt ne upošteva dejstva, da se Devin naglo širi in da je treba to upoštevati tudi pri lokaciji nove šole in otroškega vrtca. Zato je predlagala, naj bi občina odkupila primerno zemljišče, na katerem bi zgradili najprej šolo in vrtec, nato pa uredili ustrezne mladinske športne naprave. Predlagala je tudi, naj bi obstoječe šolsko poslopje v Devinu preuredili, da bi lahko služilo za kulturno in športno dejavnost.

Svetovalec Milko Legiša se je zavzel za čimprejšnjo popravilo cest v Cerovljah, Mavhinjah, Prečniku, Slivnem Medjvasi, Vižovljah in v nekaterih drugih krajih.

Svetovalec Stanko Čuharija je predlagal, naj občina poskrbi za ureditev

razsvetljave partizanskega spomenika v Nabrežini, za raztegnitev cestne razsvetljave v smeri proti Križu, za asfaltiranje vseh občinskih cest ipd. Predlagal je tudi naj občina poskrbi za izgradnjo kulturnega doma v Nabrežini.

Poslanec Albin Škerk je v daljšem posegu ostro kritiziral nekatere aspekte dosedanjega upravljanja občine. Med drugim je podčrtal, da občinske usluge, vzdrževanje cest, razsvetljava, javna snaga, pa tudi otroški vrtci in avtobusna služba ne ustrezajo obstoječim potrebam in zahtevam. Tov. Škerk je tudi pripomnil, da ima občinska uprava premalo stikov z občani. Podčrtal je tudi, da se občinski svet premalo sestaja in da ga skuša nadomestiti ožji občinski odbor, kar je seveda zgrešeno in škodljivo. Sedanji koaliciji, ki upravlja občino je očital da ne izvaja svojega programa zlasti še v pogledu gradnje stanovanjskih hiš, urejanja kanalizacije, asfaltiranja cest ipd. Tudi pri uvajanju dvojezičnosti ni napredovanja, saj na številnih občinskih ustanovah še ni dvojezičnih napisov, davčne kartele pa niso več dvojezične.

Škerk je predlagal, naj občina, ko bo odkupila stavbo bivše bolnišnice blagajne v Nabrežini ter jo obnovila (predlagal je, naj se vnese v občinski proračun pet milijonov lir v ta namen), dodeli delavskim strankam in organizacijam. Predlagal je dalje, naj občina odkupi cerkveno zemljišče v Šempolaju ter ga nameni mladinski športni dejavnosti.

Svetovalec Alojz Markovic je dejal, da bi morali občinski upravitelji več storiti za občane. Predlagal je, naj bi dvignili postavko o honorarju župana in odbornikov, upravo samo pa je kritiziral, ker nameščence sprejema v službo na nedemokratičen način. Poudaril je, da dvojezičnost, ki jo uvaja občinska uprava, posebno glede napisov, ne odgovarja željam in zahtevam občanov.

Tudi tov. Markovic je poudaril, da bi morali v Nabrežini čimprej zgraditi kulturni dom. Predlagal je, naj bi vnesli v občinski proračun zadevno postavko.

Dalje je tov. Marcovic zahteval naj se poviša izdatek v korist tistih kmetovalcev, ki se bodo zavzeli s pobudami za napredek kmetijstva in vrtnarstva. Predlagal je tudi, naj se črta postavko za prispevek avtobusnemu podjetju «La

Carsica» in čimprej uvede medobčinsko avtobusno službo.

Sledile so glasovne izjave med katerimi naj omenimo predstavnika KD Parentina, ki je, vsaj v besedah, priznal, da je slovenska manjšina prizadeta in bi morala uživati večja priznanja.

V imenu naše svetovalske skupine je tov. Markovic izjavil, da, ker večina ni upoštevala naših predlogov in ker njeno upravljanje občine je nezadovoljivo z gospodarskega kot tudi narodnostnega vidika, bo komunistična skupina glasovala proti proračunu.

Splošna stavka v Trstu

(Nadaljevanje s 1. strani)

strukture in tehnične sposobnosti delavske sile našega mesta, zato kronično propadamo. Na zatožni klopi pa ne sedi samo rimska vlada ampak tudi krajevne oblasti. V prvi vrsti je deželna vlada, ob njej pa pokrajinski in občinski odbori, ki se niso zavzeli v zadostni meri da bi se izpremenile «tržaške» izbire osrednje vlade ampak so nam nudile samo kopico predvolilnih obljub.

Zato so sindikati odločno postavili svoje zahteve. Množična prisotnost delavcev, podpora študentov in mladine sploh in zapora velikega dela prodajaln (kljub protidelavskim pozivom dela tiska in združenja trgovcev) pomeni, da stopa za temi zahtevami celo mesto z močjo svoje enotnosti. Vlada mora spoštovati svoje obljube, od načrtov za velika javna dela — razplinjevalna postaja, krožna železnica, zidani dok, avtocesta za Trbiž itd — mora takoj poskrbeti za investicije, da bo rešena kriza v pristanišču in da bo končno postavljena kovinarska industrija.

Od teh zahtev, ki so res minimalne, ki nam še ne zagotavljajo napredka, pač pa zaustavitev porazne krize, ne bo delavski razred in celo mesto z njim odstopilo. Mesto, ki je na dan splošne stavke popolnoma zamrlo, naj bo jasen dokaz rimskim in krajevnim oblastem, da je to nepremagljiva volja našega mesta.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Otroci, veliki, stari in pa mladi, se bodo v nedeljo številčno zbrali, da z Metko in Jankom bi zaplesali s tem Pustom veselo praznovali. Zato v dom Kulturni pohitite, si sedeže in mize preskrbite! Poskrbljeno za pijačo bo in ham ham na odru pa - vesel program.

V nedeljo, 4. marca ob 15. uri v Kulturnem domu v Trstu

DELO

glasilo KPI za slov. narod. manjšino
Direktor Marija Bernetič
Ureja uradniški odbor
Odgovorni urednik:
Anton Mirko Kapelj
Uredništvo in uprava: Trst, Ul. Canololina 3 - telef. 744-046 - 744-047
Distribucija v Gorici: Ul. Locchi, 2
Letna naročnina 1.000 lir
Poštni tekoči račun: Trst 11/7000
Tisk: Tiskarna Riva, Trst, Ul. Torrebiana 12.